

**Algemene Ledenvergadering uitgesteld
tot september 2021**

Vereniging “De Oeverlanden Blijven!”

De Oeverlanden liggen aan de noordkant van de Nieuwe Meer, ten zuiden van de snelweg A4. Vijfendertig jaar geleden heeft een actiegroep dit unieke natuurgebied behoed voor 'stadsontwikkeling'. De Vereniging "De Oeverlanden Blijven!" (VDOB!) is voortgekomen uit deze actiegroep. Het gebied wordt in samenwerking met stadsdeel Nieuw-West onderhouden door beheervrijwilligers van de VDOB!, die het op traditioneel-ecologische wijze beheren.

Het centrum van de vereniging is het depot, van waaruit de beheervrijwilligers werken. Daar bevindt zich ook het Natuur- en Milieu Educatiecentrum (NME-centrum) De Waterkant, waar de excursies starten, de jeugdnatuurclub BioBende haar activiteiten houdt en Stichting Veldstudie natuureducatie aan schoolkinderen geeft. Het depot en NME-centrum zijn gelegen aan het begin van het Anton Schleperspad, ca. 75 meter vanaf de Riekerweg. U kunt het NME-centrum bezoeken tijdens excursies en doorgaans op dinsdag en woensdag tussen 10.00 en 16.00 uur, wanneer de beheervrijwilligers er zijn, evenals soms op zondag. Telefoon op het depot: 020-6691963.

De *Oever* verschijnt tweemaal per jaar. Daarnaast komt geregeld een digitale nieuwsbrief uit, met informatie over actuele ontwikkelingen. U kunt deze nieuwsbrief ontvangen door uw e-mailadres door te geven. Op www.oeverlanden.nl en in huis-aan-huisbladen worden onze excursies gepubliceerd.

Nieuwe leden kunnen zich opgeven via www.oeverlanden.nl/aanmelden en door minimaal € 12,50 te storten op bankrekening NL47 INGB 0004 0688 09, o.v.v. 'Nieuw lid' en uw naam en adres.

Aan dit nummer werkten mee: Hans Bootsma, Rein Cremer, Jack Groen, Nico Jansen, Ruud Jansen, Tom Koudstaal, Liesbeth Stricker en Onno-Sven Tromp.

Bestuur en medewerkers

Liesbeth Stricker, voorzitter, info@oeverlanden.nl
Tom Koudstaal, penningmeester
Paul Kamsteeg, bestuurslid
Nico Jansen, bestuurslid
Jack Groen, publiciteit
Ben Bolscher, webmaster, webmaster@oeverlanden.nl
Onno-Sven Tromp, redacteur, redactie@oeverlanden.nl
Rein Cremer, beheervrijwilligers. Tel: 06-33846602
Vacature, jeugdnatuurclub Biobende, natuurclub@oeverlanden.nl
Stichting Veldstudie: coördinator natuureducatie Paul Kamsteeg.
Tel: 034-7342085, natuureducatie@oeverlanden.nl

In dit nummer

2 Colofon en inhoud
3 Agenda ALV 2021
4 Jaarverslag bestuur
6 Jaarverslag beheer
8 Financieel jaarverslag
10 Jaarverslag publiciteit
10 Contributie
11 Biodiversiteit
12 Depot
14 Westtangent
16 Activiteiten

Foto voorpagina: Beemdooievaarsbek, blaassilene en ratelaar, *Hans Bootsma*

Nieuwe Meer | Foto: Hans Bootsma

Algemene Ledenvergadering 2021

Na een bizar jaar met weinig activiteiten een jaarvergadering uitschrijven is niet alleen lastig maar voorsnog onmogelijk. Wat gaat het worden? Gaan we de leden uitnodigen om allemaal aan een laptop of computer via Zoom de vergadering te volgen of gaan we wachten tot het najaar, wanneer de meeste leden gevaccineerd zullen zijn en er weer bij elkaar kan en mag worden gekomen? Het bestuur heeft besloten de Algemene Ledenvergadering in ieder geval pas in september 2021 plaats te laten vinden. Als blijkt dat we dan nog steeds niet bij elkaar kunnen komen, wordt het weer een elektronische vergadering. We zullen de leden in ieder geval op de hoogte houden via de website en de nieuwsbrieven. In de voorliggende Oever publiceren we een voorlopige agenda, de jaarverslagen en jaarstukken en geven we een inzicht geven in de laatste ontwikkelingen in de Oeverlanden.

Agenda

1. Opening en vaststellen agenda
2. Bestuursmededelingen
3. Ingekomen stukken
4. Samenvatting digitale Algemene Ledenvergadering 2020 (zie *Oever* 80, najaar 2020)
5. Jaarverslag Bestuur
6. Jaarverslag Beheervrijwilligers
7. Jaarverslag Publiciteit
8. Jaarcijfers 2020
9. Verslag kascommissie
10. Begroting 2021
11. Benoeming nieuwe kascommissie
12. Verkiezing bestuursleden

Reglementair treedt Liesbeth Stricker af en zij is herkiesbaar. Daarnaast heeft het bestuur nog steeds behoefte aan versterking. Gelukkig hebben we sinds vorig jaar in Tom Koudstaal een enthousiaste penningmeester gevonden, maar een bestuurslid dat de taken van secretaris wil vervullen of een bestuurslid dat de taken van de andere bestuursleden kan verlichten is van harte welkom. Voor informatie kunt u altijd contact opnemen met Liesbeth Stricker, via info@oeverlanden.nl.

Hooglanders zoeken verkoeling in de Nieuwe Meer | Foto: Hans Bootsma

Jaarverslag van het bestuur

Zoals ieder jaar presenteert het bestuur de werkzaamheden en activiteiten van de afgelopen periode. Deze Oever bevat tevens de jaarverslagen van de beheervrijwilligers, de PR, de penningmeester en het bestuur. De notulen en de jaarcijfers zullen zoals gebruikelijk na goedkeuring op de website worden geplaatst.

Algemene Ledenvergadering (ALV)

De ALV 2020 vond eind augustus elektronisch plaats. Tom Koudstaal had een mooie opzet gemaakt, zodat de leden alle benodigde stukken konden beoordelen. Het was natuurlijk een noodoplossing, want bij elkaar komen is toch veel aantrekkelijker. De resultaten van deze ALV zijn in *Oever* 80 van najaar 2020 terug te vinden. In 2020 hadden de volgende leden zitting in het bestuur:

- Liesbeth Stricker, voorzitter;
- Ruud Jansen, penningmeester, tot 1 september 2020, daarna Tom Koudstaal;
- Nico Jansen, lid;
- Paul Kamsteeg, lid.

Bestuursactiviteiten

Het afgelopen jaar was een jaar dat we zo snel mogelijk willen vergeten. Hopelijk zijn er weinig tot geen van onze leden overvallen door het verschrikkelijke virus. Het bestuur heeft volgens het vaste schema vergaderd, maar wel met aanpassingen. De enkele keren dat we nog gebruik konden maken van het verenigingsgebouw De Waterkant, werd er keurig op de vereiste afstand en met open ramen vergaderd en soms met jassen aan. Toen dat zelfs niet meer mogelijk was, werd er digitaal vergaderd. Ben Bolscher (webmaster) en Onno-Sven Tromp (redacteur *Oever*) hebben het afgelopen jaar enkele bestuursvergaderingen bijgewoond.

Beheer

Het coronavirus heeft de beheervrijwilligers er niet van weerhouden de benodigde werkzaamheden in het gebied uit te voeren, natuurlijk op gepaste afstand van elkaar. Hoe ze een en ander geregeld hebben kunnen we in het eigen jaarverslag elders in deze *Oever* lezen. Het is wel bedroevend dat de beheervrijwilligers de werkzaamheden in het gebied al drie jaar zonder waarderingsubsidie van de gemeente uitvoeren. Het zou toch mooi zijn als dit vreemde besluit uit 2017 wordt teruggedraaid.

Financiën

Vorig jaar heeft Tom Koudstaal het stokje van penningmeester Ruud Jansen overgenomen. Tom is meteen voortvarend aan de slag gegaan en u treft zijn eerste financiële jaarverslag in deze *Oever* aan. Daarnaast treft u de begroting voor 2021 aan.

Leden

Ook aan het eind van 2020 blijkt dat er schommelingen in het ledenbestand hebben plaatsgevonden. Vorig jaar hebben 36 leden opgezegd, voornamelijk omdat ze naar

elders zijn verhuisd. Er zijn 10 leden overleden. In 2020 zijn er 25 nieuwe aanmeldingen geregistreerd. Per 31 december 2020 bedroeg het aantal betalende leden 663.

Toekomst Oeverlanden

1. Ontwikkelstrategie

Vorig jaar schreven wij al dat een ambtelijke projectgroep de opdracht van de wethouder had gekregen om een ontwikkelstrategie op te stellen voor de langere termijn. Deze zou gericht moeten zijn op kwaliteitsverbetering van het groen, maar ook op een betere ontsluiting van het gebied, met als doel meer bezoekers en gebruikers te trekken. Met vertegenwoordigers van kunstenaarsvereniging Nieuw en Meer, tuinpark Ons Buiten, watersportvereniging Onklaar Anker en onze vereniging is een kerngroep gevormd die regelmatig overleg heeft gehad met de projectgroep.

Ook hier dwarsboomde het virus onze werkzaamheden, zodat het helaas niet mogelijk bleek om de achterban middels bijeenkomsten regelmatig op de hoogte te houden van de voortgang van het project. De kerngroep is bijgestaan door Klaas Jan Wardenaar, landschapsarchitect en medeoprichter van ontwerp bureau Smartland. In overleg met Klaas Jan hebben we de plannen van de ambtelijke projectgroep regelmatig bijgesteld. Zo hebben we sportvelden kunnen weren uit de plannen en ook kunnen voorkomen dat er wandel- en fietspaden dwars door de kwetsbaarste natuurgebieden werden getrokken. Wel hebben we de ideeën voor het plaatsen van attributen voor individuele sporten ondersteund en meegedacht over de plekken waar die geplaatst kunnen worden.

In de laatste fase van het ontwerp bleek er plotseling een zandstrand getekend te zijn op de plaats van ons NME-gebouw De Waterkant, en dat het gebouw wellicht elders in het gebied een plek zou krijgen. Ons bezwaar daartegen werd ondersteund door de verantwoordelijk wethouder, Marieke van Doorninck. Zij heeft een streep door de plannen voor het strand gezet en de ambtelijke projectgroep de opdracht gegeven om samen met ons te kijken naar een plek voor het strand waar de vereniging wel vrede mee zou hebben. Inmiddels heeft dit overleg plaatsgevonden en er zal een aangepast ontwerp aan de wethouder worden voorgelegd.

De normale route zou zijn dat het ontwerp vervolgens wordt vrijgegeven voor inspraak, alvorens aan de gemeenteraad voorgelegd te worden. In dit geval is dat niet duidelijk, omdat het een visie betreft waarvoor geen budget aan de raad wordt gevraagd. Het zou mogelijk zijn dat het alleen ter informatie naar de raad wordt gezonden

en er geen inspraak mogelijk is. Wij houden de leden hier uiteraard van op de hoogte.

2. Schinkelkwartier

In het begin van dit jaar lag de conceptprojectnota Schinkelkwartier ter inzage. In deze nota wordt beschreven hoe de gemeente denkt het gebied tussen de Schinkel en de Johan Huizingalaan, grenzend aan de noordzijde van de snelweg A10/A4, te transformeren tot een hoogstedelijke wijk. Er zijn plannen voor het toevoegen van 11.000 woningen en zo'n 350.000 m² bedrijfsruimte. Daar de toekomstige bewoners ook moeten kunnen recreëren en sporten, werd er door de projectgroep Schinkelkwartier een claim gelegd op de Oeverlanden. De tekeningen lieten een nieuwe, uitgegraven baai zien, met een zandstrand op de locatie van De Waterkant. Hierbij waren de ontwerpers dus nog verder gegaan dan de projectgroep Ontwikkelstrategie. Maar dat was niet ons enige kritiekpunt. Ook hadden de ontwerpers de strook tussen Oude Haagseweg en snelweg A4 voorzien van hoogbouw. Die strook valt echter volledig buiten het projectgebied. Redenen dus genoeg voor ons om een inspraakreactie te geven. De andere gebruikers van het gebied hebben ook een inspraakreactie ingediend. Het is nu afwachten hoe er op de verschillende inspraakreacties wordt gereageerd. Wij gaan ervan uit dat er naar aanleiding van onze punten zeker aanpassingen zullen plaatsvinden. (De conceptnota is te vinden onder www.amsterdam.nl/schinkelkwartier.)

3. Omgevingsvisie 2050

De inkt van de inspraakreactie Schinkelkwartier was nog niet droog of we konden onze tanden stukbijten op het lijvige conceptrapport van de Omgevingsvisie 2050. Een omgevingsvisie is een langetermijnvisie op de ruimtelijke ontwikkelingen van de stad. In de Omgevingsvisie 2050 worden er hoogstedelijke woonwijken toegevoegd aan de Riekerpolder, de polder tussen Oude Haagseweg en de A4. Ook delen van sportpark Sloten en volkstuincomplex Lissabon lijken niet aan bebouwing te ontkomen. Daarnaast wordt er in de Oeverlanden ruimte geclaimd voor (on)georganiseerd sporten en is de Nieuwe Meer aangewezen als zoekgebied voor zonne-energie. Dat al deze claims ten koste gaan van de natuur- en recreatiewaarden van de Oeverlanden, moge duidelijk zijn. Bovendien zijn de claims strijdig met de opdracht aan de projectgroep Ontwikkelvisie, die juist de natuur- en recreatiewaarden moest verbeteren. Ook is er van de Structuurvisie 2040, waarin de Oeverlanden werden beschermd, niets terug te vinden. Al met al weer genoeg redenen om onze zienswijze in te dienen. De gemeente zal nu tijd nodig hebben om op de zienswijzen te reageren. In de komende periode zal het conceptrapport Omgevingsvisie 2050 de inspraak ingaan. (De omgevingsvisie is te vinden onder www.amsterdam.nl/omgevingsvisie.)

Zuidasdok

Vorig jaar konden we berichten dat het project Zuidasdok grotendeels stillag, omdat de drie aannemers, gezamenlijk opererend onder de naam ZuidPlus, niet verder wilden met het project. Hierna kwam Sybilla Dekker, oud-

minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, in maart 2020 met het rapport *Voortvarend bouwen voor de Toekomst*. Hierin concludeerde zij dat het project wel moest worden uitgevoerd, maar dan in delen en over een langere periode. Dit was voor tuinpark Ons Buiten en onze vereniging reden genoeg om ons bezwaar tegen de bomenkap langs de Oude Haagseweg en de Riekerweg te handhaven, omdat wij van mening zijn dat de werkerreinen niet nodig zijn of in ieder geval kleiner kunnen uitvallen.

Nadat ons bezwaar bij de gemeente was afgewezen, hebben we het aan de bestuursrechter voorgelegd. Tijdens de zitting in september 2020, waarbij Rijkswaterstaat als nieuwe en tijdelijke eigenaar van de kapvergunning aanwezig was, stelde de rechter ons al snel teleur. Er werd namelijk alleen gekeken naar de situatie ten tijde van de vergunningverlening, dus november 2018; gewijzigde omstandigheden werden dus niet in overweging genomen. Het was voor ons dan ook niet verbazingwekkend dat ons bezwaar door de bestuursrechter niet ontvankelijk werd verklaard. Teleurstellend was dat natuurlijk wel. Omdat daarna bleek dat de kapvergunning nooit formeel is overgedragen aan Rijkswaterstaat, hebben we inmiddels de zaak voorgelegd aan de Raad van State. We houden de leden via de nieuwsbrieven op de hoogte.

Inmiddels hebben we via de nieuwsbrief aan de leden gevraagd zich te melden om de vereniging te ondersteunen bij deze activiteiten om de natuur- en recreatiewaarden in de Oeverlanden te verdedigen.

Excursies

Het afgelopen jaar konden er uiteindelijk slechts twee excursies doorgang vinden. Door de coronaregels konden de groepen niet te groot zijn. Zo werd de paddenstoelen excursie in oktober gesplitst in twee sessies, daar het aantal aanmeldingen onze verwachtingen overtrof. De meeste excursies moesten we helaas annuleren, evenals de jaarlijkse natuurwerkdag op de eerste zaterdag van november.

Educatie

Zoals gebruikelijk heeft de vereniging in 2020 samengewerkt met de Stichting Veldstudie om de natuur- en milieueducatielessen aan Amsterdamse scholen tot een succes te maken. Natuurlijk hebben ook deze lessen geleden onder het virus en zijn er erg veel lessen uitgevallen. Wel is het schooljaar van één van de scholen weer begonnen met het bouwen van hutten op het terrein.

Tijdens de zomervakantie heeft DONS (Doorlopende Ontwikkeling Na School), een organisatie voor naschoolse opvang, De Waterkant drie dagen per week gebruikt. Tot 2010 gebruikte DONS ook al een aantal jaren De Waterkant tijdens de zomervakanties.

Heem Locaties

Heem Locaties heeft de bovenverdieping van De Waterkant een aantal keren verhuurd, vooral in de eerste maanden van het jaar en mondjesmaat in de zomermaanden. Vanaf oktober lag de verhuur volledig stil.

Namens het bestuur,
Liesbeth Stricker

Vrijwilligers maken van omgewaaide bomen een takkenril in het Jaagpadbos | Foto: Hans Bootsma

Jaarverslag van de beheervrijwilligers

Corona

Zoals overall wierp de coronacrisis ook bij de beheervrijwilligers een schaduw over het werk. Aanvankelijk maakten we ons zorgen of het werk nog wel op dezelfde voet door kon gaan. Hoewel dat eerst lastig was, raakten we er steeds meer aan gewend om de werkzaamheden uit te voeren op gepaste afstand. Verder leenden allerlei klussen zich ervoor om in kleine groepjes of alleen uitgevoerd te worden. Meestal liet de temperatuur het toe dat er buiten gegeten werd. Kon dat niet, dan zaten we binnen, met slechts een beperkt aantal mensen en met mondkapjes op.

Zo hebben we min of meer gewoon door kunnen draaien. Gezegd moet worden dat vrijwel niemand last van corona heeft gehad. Op één uitzondering na, iemand die het mogelijk via haar reguliere werk had opgelopen, maar zich gelukkig weer vrij snel bij de groep kon voegen. En of het misschien met de coronacrisis te maken heeft of niet: het aantal vrijwilligers is duidelijk toegenomen. Dit heeft ons in staat gesteld om nog meer klussen aan te pakken, die anders wel eens bleven liggen.

Extra werkzaamheden

Het knotten en de verwerking van de wilgentenen in de voorzetoever verliep afgelopen winter sneller dan ooit. Een ander deel van de wilgentenen werd voor de vlechtekjes van de depottuin gebruikt. Gevolg was dat het de laatste weken een beetje zoeken was naar klussen, want in het voorjaar is er, na de drukke winterwerkzaamheden als knotten en ander houtwerk, wat minder te doen. We hebben zelfs enkele mensen die mee wilden doen, moeten vragen over een paar

maanden terug te komen. Want in het maaiseizoen, vooral vanaf juli tot in oktober, kunnen we juist extra krachten gebruiken. Of eerder, voor onder andere de duizendknoopbestrijding. En niet iedereen kan aan de nieuwe vijver werken.

Eenmaal gewend aan de grotere hoeveelheid beschikbare menskracht hebben we veel zaken kunnen aanpakken: er is een extra takkenril gebouwd, er is veel vuil geprikt, vooral langs de meeroever, maar ook op andere plekken. Een typische voorjaarsklus. Een aantal bramenbestanden konden teruggezet worden en afgewaaid takken konden van de te maaien veldjes gehaald worden, terwijl ook bij het terreinonderhoud op het depot meer verfijning kon worden nagestreefd.

Tussen de bedrijven door moest stormschade worden aangepakt. Sommige zware stammen die bijvoorbeeld het Jaagpad versperden, werden zo snel mogelijk door de gemeente verwijderd, al was het maar omdat de vrijwilligersploeg niet de hele week door actief was. Maar in het Jaagpadbos moesten vier bomen die dicht bij elkaar stonden, opgeruimd worden. Dat gaf ons de kans daar een grote, prachtige takkenril te maken; goed om extra schuilplekken voor allerlei diertjes te maken.

Aannemers

Het afgelopen jaar kregen we te maken met een nieuwe aannemer voor het aanvullende maaibeheer. Zij worden ingezet voor het maaien van grotere stukken, waar we als vrijwilligersploeg niet aan toe komen. Verder was het weer tijd om diverse sloten te baggeren. Ook dit is werk voor een aannemer. In de praktijk kwam het erop neer

dat zpp'ster Carla Peperkamp, die de vrijwilligersploeg namens de gemeente begeleidt, veel tijd en belletjes nodig had om deze bedrijven aan te sturen. Dit zou gemakkelijker moeten gaan, zodat Carla zich, in de twee dagen dat ze aanwezig is, bezig kan houden met het uitvoeren van beheermaatregelen in samenwerking met de vrijwilligers.

Ander overleg vond plaats over de aanpak van de duizendknoop. De gemeentelijke projectgroep Japanse duizendknoopbestrijding gaat een aantal bestanden in de buurt van de recreatieboulevard aanpakken. De vrijwilligers gaan een groot bestand in het Jaagpadbos bestrijden, omdat we daar de natuurlijke rust niet door een grootschalige aanpak willen verstoren.

Nachtegalen

Trouwe lezers van het vrijwilligersjaarverslag weten dat er telkenjare verslag wordt gedaan van het aantal nachtegalenterritoria. Maar ja, dat is dan elk jaar maar één getal. Dus leek het een goed idee om die getallen over de loop der jaren samen te vatten, in bijgaande grafiek.

Precieze monitoring begonnen we in 2004, toen de Schotse hooglanders ons gingen helpen met beheren. We waren nieuwsgierig naar de resultaten van hun inbreng, en dat kan alleen door nauwkeurig registreren, tellen, meten, dat soort dingen. Behalve nachtegalen zijn we vanaf 2004 ook dagvlinders precies gaan monitoren.

Voor een vergelijking was het beter geweest als we ook voor de jaren voorafgaand aan 2004 over goede cijfers hadden beschikt, maar, mede door de haast die het stadsdeel maakte met de introductie van de grote grazers, kregen we de kans niet om een nulmeting

Aantal waarschijnlijke broedgevallen nachtegalen - Noordelijke Oeverlanden (2004 - 2020)

te doen. Nu moeten we het doen met het menselijk geheugen, doorgaans niet al te betrouwbaar. Ons geheugen vertelt dat het vóór 2004 in de Oeverlanden barstte van de nachtegalen, maar ja, hoeveel waren dat er echt?

Wat de grafiek toont, is dat het na de komst van de hooglanders achteruit is gegaan tot het niveau dat we nu gemiddeld hebben, zo'n vier territoria, met wat (kleine) variaties. Niet vreemd, want grazers staan er om bekend dat ze door hun gedrag, waarbij ze bijna overal kunnen komen, een vrij funeste invloed hebben op grondbroeders (ook onze fazantenstand is in deze periode rap achteruit gegaan).

Overigens denk ik niet dat alleen de hooglanders verantwoordelijk zijn voor de teruggang. In de jaren vlak vóór 2004 is het gebied westelijk van restaurant Aquarius ingrijpend gewijzigd. Veel bos en struweel is gekapt en vervangen door (fiets)paden en recreatiegras. Het gebied is daarmee aantrekkelijker geworden voor wandelaars met loslopende honden. En dat is ook slecht voor grondbroeders. Qua beheer proberen we het gebied met kleine maatregelen aantrekkelijk te houden voor 'onze' nachtegalen, en ander gedierte, uiteraard.

Gezegd moet nog worden dat er begin dit jaar op ons verzoek bordjes zijn geplaatst om honden aan te lijnen. Deze zijn evenwel niet naar onze zin; er wordt nu gesuggereerd dat het tot eind april een hondenlosloopgebied is, hetgeen in tegenspraak is met de borden om de hond aan te lijnen vanwege de Schotse hooglanders. Ze versterken de onduidelijkheid, en staan niet op de goede plekken. Weer een geval waarbij betere communicatie met de werkvloer zou moeten plaatsvinden.

Wat betreft de 'territoria': vogelaars tellen doorgaans het liefst *zekere* broedgevallen. Maar 'zeker', dat is een nest met eieren of jongen, met daarbij al dan niet een broedend of voerend beest. Maar die zijn, zeker bij de kleinere soorten, vaak moeilijk te vinden, of het is te verstrend om er naar te zoeken. Daarom werken we met 'waarschijnlijke broedgevallen': doorgaans een zingend mannetje dat een territorium claimt, daarbij een vrouwtje hoopt te vinden en hopelijk ook nakomelingen. Als de mannetjes in hun territorium een vaste zangplek hadden, dan viel het simpel te tellen. Maar een nachtegaal kan binnen zijn gebied op meerdere plekken zitten te zingen. Dus: is het één zanger op verschillende plekken of zijn het verschillende zangers? Om dat vast te stellen, zijn veel waarnemingen nodig (en die doen we dan ook), maar ook andere, vrij strikte criteria. En dan stellen we uiteindelijk het aantal territoria vast: de waarschijnlijke broedgevallen. Dat er soms ernstige twijfel blijft, kan men in de grafiek zien: hier en daar staat een half territorium gemeld. Het zij zo.

Alles bij elkaar genomen was het weer een mooi jaar, en het enthousiasme van de groeiende vrijwilligersgroep doet verlangen om de Oeverlanden komend jaar met gepaste beheermaatregelen nog mooier te maken. En nu eerst een Bavaria (Radler).

Rein Cremer en Hans Bootsma

Financieel jaarverslag 2020 en begroting 2021(*)

Inkomsten	Begroting 2018	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Begroting 2021
Alle Inkomsten							
Contributies/donaties/giften	11.500	9.377	11.000	9.725	10.000	17.422	13.000
Verkoop boeken etc.	50	72	50	70	70	1.133	2.000
Subsidies	400	2.620	400	-	-	1.409	1.000
Rente	50	43	15	16	15	8	1
Excursies/diverse	100	83	50	408	50	10	50
Verhuurinkomsten	-	675	-	3.450	-	4.036	2.500
Totale Inkomsten	12.100	12.870	11.515	13.669	10.135	24.018	18.551
Totaal ontvangen	12.100	12.870	11.515	13.669	10.135	24.018	18.551
Opname reserveringen							3.000
Totaal Inkomsten	12.100	12.870	11.515	13.669	10.135	24.018	21.551
Uitgaven	Begroting 2018	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Begroting 2021
Bestuur, uitgeverij							
Bureaunkosten+ bijeenkomsten	800	425	800	1.177	1.000	1.023	1.300
Cadeaus	-	455	400	-	-	405	400
PR/Website	200	346	500	87	90	148	1.000
Beleid/Procedures	-	-	-	-	-	896	2.000
Bankkosten	200	156	160	203	230	189	250
Oever/kalender	8.000	6.311	6.500	6.942	4.400	6.617	6.000
Abonnement/lidmaatschap	50	80	125	50	50	50	150
Overig	-	55	-	-	-	-	-
Totaal bestuur, uitgeverij	9.250	7.829	8.485	8.459	5.770	9.328	11.100
Terreinonderhoud							
Vergoeding vrijwilligers	1.250	2.000	2.500	2.500	2.500	2.500	3.000
Verzorging	200	201	200	264	250	256	250
Beheer depot	250	207	250	200	200	165	3.000
Materiaalkosten	300	858	600	323	300	1.975	2.000
Cursussen vrijwilligers	150	150	150	-	-	-	250
Totaal terreinonderhoud	2.150	3.417	3.700	3.287	3.250	4.896	8.500
Educatie							
Excursies	300	50	200	50	50	51	100
Materiaalkosten educatie	150	117	150	280	200	-	200
Totaal educatie	450	167	350	330	250	51	300
Totale Kosten	11.850	11.413	12.535	12.076	9.270	14.275	19.900
Reserveringen	-	5.675	-	3.450	-	3.985	2.500
Subtotaal Uitgaven	11.850	17.088	12.535	15.526	9.270	18.260	22.400
Resultaat	250	-4.218	-1.020	-1.858	865	5.759	-849
Totaal Uitgaven	12.100	12.870	11.515	13.669	10.135	24.018	21.551

* Onder voorbehoud van goedkeuring ALV

BALANS per 31-12-2019

Activa	Passiva
Zakelijke rekening ING-bank	349
Spaarrekening ING-bank	4.125
ASN zakelijke spaarrekening	28.711
Totaal	33.185
Reserve Onderhoud	5.000
Reserve huur*	4.125
Vermogen 2018	25.918
Crediteuren	0
Resultaat	-1.858
Totaal	33.185

*Reserve huur alleen te besteden samen met Stichting Veldstudie

BALANS per 31-12-2020

Activa	Passiva
Zakelijke rekening ING-bank	5.309
Spaarrekening ING-bank	5.950
ASN zakelijke spaarrekening	31.719
Totaal	42.979
Reserve Onderhoud	7.160
Reserve huur*	5.950
Vermogen 2019	24.060
Crediteuren	50
Resultaat	5.759
Totaal	42.979

*Reserve huur alleen te besteden samen met Stichting Veldstudie

Toelichting jaarrekening 2020

Vorig jaar heb ik, Tom Koudstaal, het penningmeesterschap overgenomen van Ruud Jansen. Het penningmeesterschap is in het afgelopen boekjaar acht maanden door hem vervuld en de resterende maanden door mij, na benoeming door de digitale Algemene Ledenvergadering per 1 september 2020.

Opbrengsten

De opbrengsten uit contributies, donaties en giften zijn fors toegenomen met € 7.697 door het innen van achterstallige bijdragen. Wel zullen 60 leden per 1 januari 2021 uit het ledenbestand worden verwijderd, omdat zij, ook na de herhaalde oproepen om te betalen, niet hebben gereageerd. We hebben het afgelopen jaar leden actief geattendeerd op de mogelijkheid van aftrek contributie van de inkomstenbelasting door dit contractueel vast te leggen als periodieke gift. Veel leden hebben de informatie hierover aangevraagd en 27 leden maken nu gebruik van de regeling. De enquête over het wel of niet doorgaan met het uitgeven van de kalender resulteerde in het besluit om voor de kalender een vrijwillige bijdrage te vragen.

De inkomsten waren boven verwachting. 180 leden betaalden een vrijwillige bijdrage van in totaal € 2.129, waarvan € 1.083 in 2020. Van Landschap Noord-Holland ontvingen we een subsidie van € 880 en van Specsavers, dankzij JanKees van Dijk, € 529, voor de renovatie van de vijver bij De Waterkant. De huurinkomsten van Heem Locaties voor het gebruik van De Waterkant bedroegen € 2.450. Deze opbrengsten zijn zowel voor onze vereniging als voor de Stichting Veldstudie en staan op een aparte spaarrekening. De huurinkomsten van DONS-kinderopvang van in totaal € 2.160 worden gereserveerd voor schilderwerkzaamheden van De Waterkant in het komende jaar.

Kosten

Ondanks de extra kosten voor porti voor het sturen van contributiebetalingsherinneringen, zijn de bureaunkosten overeenkomstig de begroting gebleven. We hebben € 887 meebetaald aan een rapport dat in samenwerking met onze bureaus is opgesteld over een mogelijke toekomstige inrichting van de Oeverlanden. Kosten voor de Oever en de kalender waren hoger dan begroot als gevolg van het besluit om toch een kalender uit te geven. Via het VDOB!-voorkeurenformulier konden leden aangeven hoe ze de kalender en Oever wilden ontvangen. 198 leden hebben dit formulier ingevuld. 162 leden gaven aan de kalender niet of als pdf te willen ontvangen. Dat scheelde in de productie- en portokosten. Ook gaven 109 leden aan Oever niet of als pdf te willen ontvangen. Dat scheelde in toekomstige Oever-kosten. De totale vergoeding voor de beheervrijwilligers is een vast bedrag van € 2.500. Dit bedrag wordt verdeeld over de vrijwilligers in deels een vast bedrag en deels een bedrag per gewerkt uur. Materiaalkosten bestaan uit, naast wat kleinere uitgaven, kosten van materialen voor de vijver en kosten van twee banken. Het gereedschap werd uitgebreid met een tweedehands motorheggenaar.

Reserveringen en resultaat

De huurinkomsten worden geboekt als reserveringen voor toekomstige uitgaven. Het positief resultaat boekjaar van € 5.759 is voornamelijk het gevolg van het actief innen van de achterstallige contributies. Dit positieve resultaat compenseert voor een belangrijk deel de negatieve resultaten in 2018 en 2019 van in totaal € 6.146.

Balans

De balans geeft de vermogenspositie weer van de vereniging. De reserveringen zijn verhoogd met de huuroopbrengsten. De reservering huur kan alleen in overleg worden besteed met de Stichting Veldstudie. Het positief resultaat is toegevoegd aan het vermogen. De vermogenspositie is gezond en is in lijn met geldende vuistregels voor vermogens van verenigingen.

Begroting inkomsten

Structureel hogere inkomsten door contributies en bijdragen aan de kalender zorgen voor een toename van de inkomsten. In hoeverre we subsidie zullen ontvangen, met name voor het realiseren van het kabouterpad, is onzeker; meerdere subsidieaanvragen zijn ingediend. Ook de hoogte van de verhuurinkomsten is onduidelijk door de coronarestricties voor bijeenkomsten.

Begroting uitgaven

Meer portokosten worden voorzien voor een actief inningsbeleid van de contributies. We werken aan een vernieuwde website; daar zullen extra kosten aan verbonden zijn. Procedures en acties met betrekking tot de toekomst van de Oeverlanden zullen extra uitgaven vragen. De posten voor terreinonderhoud zijn hoger, mede omdat we als vereniging meebetalen aan de realisatie van het kabouterpad. De verhoging voor de vergoeding van de vrijwilligers is het gevolg van een aangepaste betalingsregeling; de € 3.000 geldt voor een periode van veertien maanden. Wij betalen zelf een deel van de schilderwerkzaamheden van De Waterkant, deze waren hard noodzakelijk. De gemeente is gevraagd de resterende kosten te betalen. Het eindresultaat is dat door de verschillende hogere kosten een klein negatief saldo ontstaat. De gezonde vermogenspositie van de vereniging laat dat toe.

Dank

De contributie van onze leden is de kurk waar de vereniging op draait. Veel leden betalen meer dan het minimum en de leden die gebruik maken van de fiscale aftrek omdat we als vereniging als ANBI-geregistreerd zijn, zorgen voor toekomstvast inkomsten. Wij danken alle leden voor hun financiële steun. Wel is het belangrijk dat het ledenaantal gaat groeien, om onze doelstellingen te kunnen blijven realiseren. De coronatijd heeft het belang van de Oeverlanden meer dan aangetoond. Veel bezoekers zullen dit beseffen. Hopelijk zullen velen zich aanmelden als lid.

Tom Koudstaal, penningmeester

Jaarverslag publiciteit

Afgelopen jaar kregen we te maken met de coronapandemie, die nog steeds een grote impact heeft op onze samenleving. Van overheidswege zijn maatregelen genomen om een verdere verspreiding van het virus zoveel mogelijk te beperken. Dientengevolge moesten we de rondleidingen in de Oeverlanden sinds het voorjaar van 2020 annuleren. Ook de landelijke natuurwerkdag is hierdoor helaas afgeblazen. De PR over de activiteiten heeft daardoor op een laag pitje gestaan. Hopelijk krijgen we het virus onder controle, zodat we later dit jaar weer rondleidingen kunnen organiseren. We houden u op de hoogte via onze website en onze Facebook-pagina en andere media.

De corona-uitbraak heeft veel teweeggebracht. De behoefte om in deze tijd vaker naar buiten te gaan, en dus niet alleen in de zomer, heeft geleid tot een toename van het aantal bezoekers aan de Oeverlanden. Volgens de statistieken is ook het aantal digitale bezoekers van de website en de Facebook-pagina van de Oeverlanden toegenomen. Uit de vele reacties blijkt dat het natuurgebied erg gewaardeerd wordt. Het aantal beheervrijwilligers is het afgelopen jaar gestaag gegroeid. De vrijwilligers konden gelukkig nog wel op gepaste afstand hun noodzakelijke beheerwerkzaamheden blijven uitvoeren. Momenteel zijn de werkzaamheden wegens het broedseizoen en de corona tijdelijk stilgelegd.

In tijden van toegenomen woningnood en een gekte op de huizenmarkt is ook de druk op de Oeverlanden toegenomen. De plannen van de gemeente om het gebied toegankelijker te maken en eventueel deels te bebouwen, zijn in volle gang en het bestuur van de vereniging doet waar zij destijds voor is opgericht, het behoud en het beheer van het natuurgebied en het beschermen van de biodiversiteit ervan. Daarnaast willen we de Oeverlanden zo toegankelijk mogelijk houden voor iedereen, met respect voor de flora en fauna in het gebied. We houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.

Jack Groen

Kleinste kever van Europa *Baranowskiella ehnstromi* | Foto: Ruud Jansen

Bruinzwarte vuurzwam | Foto: Ruud Jansen

Biodiversiteit in de Oeverlanden

Toename

We schrijven regelmatig over de biodiversiteit van de Oeverlanden, omdat we dit belangrijk vinden. Het is van belang om te weten welke soorten er voorkomen of doorheen trekken. De Oeverlanden herbergen een enorm aantal soorten planten en dieren. In de vorige *Oever* schreven we dat de teller op 3240 soorten stond. Door de gevalideerde waarnemingen op www.waarneming.nl zorgvuldig te checken, is het aantal soorten inmiddels gegroeid naar 3324, ondanks het feit dat in de winter alleen veel vogels worden gespot. Insecten en andere dieren zijn er dan nog niet of zijn diep weggedoken, planten vertonen geen bloei. Het voorjaar is nu begonnen en we verwachten weer een explosie van soorten. We stellen het erg op prijs als deze worden gedeeld via www.waarneming.nl.

Kennis biodiversiteit groeit

In 2015 kenden we bijna 2500 soorten en dat vonden we al erg veel. Inmiddels is dit aantal met een derde toegenomen. In de tabel is te zien bij welke groepen de kennis het meest is toegenomen.

Kevers hadden en hebben een groot aandeel, al is dit iets minder geworden na de toename van de kennis van andere groepen. Vooral onderzoek naar nachtvlinders,

vliegen en bijen heeft er de laatste jaren voor gezorgd dat de kennis van de biodiversiteit is toegenomen. Als de waarnemingen binnen blijven stromen, zullen we binnen vijf jaar de 4000 soorten halen.

Vliegen en vogels

De 3324ste soort is door vrijwilliger Hans Bootsma waargenomen. Het betreft een zweefvlieg met een opvallende Nederlandse naam: onvoorspelbare bijvlieg (*Eristalis similis*). 'Bijvlieg' omdat de vlieg op een honingbij lijkt en zijn verschijning onvoorspelbaar is. De laatste nieuwe vogel die erbij is gekomen betreft de slechtvalk. Deze vogel werd jaged waargenomen. Ook de havik was afgelopen tijd jaged aanwezig.

Kleinste kever van Europa

In januari 2021 is een bijzondere kever in het Jaagpadbos ontdekt. De kever draagt de wetenschappelijke naam *Baranowskiella ehnstromi*.

Deze soort van de familie haarvleugelkevers is pas in 1997 beschreven uit Scandinavië. De soort is recentelijk nieuw voor Nederland gemeld en deze vondst is de eerste uit Noord-Holland. De kevers zijn 0,5 millimeter lang en hebben een breedte van 0,15 millimeter. Ze staan te boek als de kleinste kevers van Europa. Ze leven uitsluitend in de sporengatjes/buisjes aan de onderkant van de bruinzwarte vuurzwam (*Phellinus conchatus*).

Dankzij drie meldingen op www.waarneming.nl wist ik dat de bruinzwarte vuurzwam onder andere in het Jaagpadbos was aangetroffen. Er stonden coördinaten vermeld en dat hielp erg. Ik kon de korstige zwammen van deze soort vinden op een liggende stronk van een dode wilg. Voor onderzoek nam ik een stukje mee. Onder de microscoop voorzien van een extra felle lamp was het even afwachten. Na een kwartier kwamen de gezochte kevers uit de buisjes tevoorschijn. Op de foto is een van deze kleine, smalle kevers op de onderkant van de zwam te zien.

Contributie 2021

Wij hebben uw contributie heel hard nodig! U heeft hiervoor al van ons een e-mail of brief ontvangen. Als u nog niet betaald heeft en geen automatische betaling heeft ingesteld, dan kunt u de contributie 2021 ook overmaken via een betaalverzoek met bijgaande QR-code.

Hoe werkt het?

- Scan deze QR-code met de QR-scanner op uw smartphone.
- Open het ING-betaalverzoek in uw browser.
- Bij 'ING Betaalverzoek via IDEAL' hoort u het bedrag van €0,00 op naar het gewenste bedrag (minimaal €12,50, meer is van harte welkom!).
- Dan kunt u uw bank kiezen en op de gebruikelijke wijze betalen.

U kunt de contributie ook overmaken op onze rekening NL47 INGB 0004 0688 09 van 'De Oeverlanden Blijven'. Vermeld dan wel graag uw lidnummer of postcode.

Periodieke gift

Wilt u voor uw contributie of donatie aan de vereniging gebruik maken van de mogelijkheid van de aftrekbaarheid van het bedrag bij uw belastingaangifte omdat we als vereniging ANBI-geregistreerd zijn? Vraag dan eerst aan penningmeester@oeverlanden.nl de overeenkomst daarvoor met toelichting op. Ook kunt u dit aangeven op het VDOB!-voorkeurenformulier, dat u kunt vinden op onze website www.oeverlanden.nl. (U kunt dan ook uw voorkeur opgeven voor de wijze van ontvangst van het blad *Oever* en de kalender en uw eventuele adreswijziging doorgeven.)

Depotterrein raakt steeds verder ingevuld

Ondanks dat veel activiteiten als natuurlessen, excursies, cursussen en verhuur door de coronacrisis stilliggen, is er bij natuur- en educatiecentrum De Waterkant redelijk wat aanloop. Veel mensen lijken te genieten van de mooie ligging met uitzicht op het Amsterdamse Bos aan de overkant van het meer. Soms vragen voorbijgangers of het te koop is...

Depot

De mogelijkheden van het depotterrein kunnen steeds beter benut worden, omdat er door de jaren heen meer lijn in de inrichting is gekomen. Dat is nodig, want het terrein is niet zo groot, als je de verschillende functies in ogenschouw neemt. Een aantal plekken die vroeger lastig toegankelijk waren door braam- en brandnetelgroei, rondslingerende brokken beton en boomstammen, zijn nu toegankelijk en opgenomen in een padenstelsel, waardoor er bijna een parkje is ontstaan.

Niet dat het overal aangeharkt hoeft te zijn. Carla Peperkamp, de werkbegeleidster van de beheerploeg namens de gemeente, waakt er als een leeuw voor dat er genoeg schuilplekken zijn voor allerlei bestjes, in de vorm van takkenrillen en hopen maaiafval. Goed voor bijvoorbeeld muizen; misschien dat er daardoor zo nu en dan een kerkuil op het depot komt, al is deze een tijdje niet meer gezien. En wie weet zien we weer eens een bunzing, zoals vrijwilliger JanKees van Dijk en ondergetekende een jaar of zes geleden overkwam.

Struikenplan

Enige stroomlijning was nodig voor de uitvoering van een al jaren bestaand struikenplan, om zo de landschappelijke en ecologische waarde van het depot te versterken. De bloeicyclus raakt hierdoor steeds meer opgevuld, wat goed is voor wilde bijen en andere insecten. Met gele kornoelje, sleedoorn en boswilg is het voorjaarsaspect goed vertegenwoordigd, al vergt een goede ontwikkeling nog enige tijd. Een ander aspect van de soortkeus is dat een aantal hiervan vooral in Zuid-Limburg voorkomen,

te weten gele kornoelje, wollige sneeuwbal en rode kamperfoelie en dat die vanuit aanplant elders al lang verwilderd zijn, met name in de duinen. Ze passen uitstekend bij de kalkrijke, vaak stenige omstandigheden op ons depot. Ook de zuurbes groeit bij voorkeur in een warme, schrale en kalkrijke biotoop. Ze is vrij zeldzaam en komt verder niet in de Oeverlanden voor.

Een andere struik die hier goed bij past, is de Europese blazenstruik. Deze kwam vroeger op het Belgische deel van de Sint-Pietersberg voor en verwildert eveneens op allerlei plekken uit cultuur. Bestuurslid Nico Jansen had ooit een door koeienvraat zieltogend exemplaar naar het depot gehaald, die al een aantal jaren fraai bloeit. Ze trekt allerlei insecten aan, waaronder boomblauwtjes en grote bladsnijders, een behangersbijsoort. JanKees nam het initiatief om verse zaden voor te weken en ontdekte zo een makkelijkere manier om ze voort te kweken, waardoor nog meer exemplaren het terrein kunnen opsieren.

Vijver

Een andere belangrijke ontwikkeling op het depot is de hernieuwde aanleg van de vijver. De oude was op veel plekken lek geraakt. Dat was een enorm verlies, want een vijver brengt veel leven met zich mee, dat tijdens de educatieve lessen bestudeerd kan worden. Het was een heel werk het oude spul te verwijderen. Het was vooral vrijwilliger Theo die bergen werk verzette. De ecologische medewerkers van de gemeente, Ruud en Marina, verrichtten hand- en spandiensten. Zij zorgden ervoor dat er een graafmachine van de gemeente kwam om de vijver verder uit te graven en het bodemprofiel beter

De vlinderburcht boven op de vleermuisbunker staat in volle bloei | Foto: Hans Bootsma

vorm te geven. De diepte is vergroot tot 130 centimeter en de noordoever, die het meest op de zon is gericht, is minder steil gemaakt, waardoor diertjes daar goed kunnen opwarmen. Door een betere vormgeving van de oevers kan de vijver bijdragen aan de rijkdom aan plantensoorten op ons depot.

Plantendiversiteit

Een tijd geleden vroeg een stadsecoloog hoeveel planten er op ons depot groeiden, dat waren er toen 220 en allerlei triviale soorten waren niet eens meegeteld. Dat aantal past bij een grotere heemtuin. Veel soorten zijn door de teloorgang van de oude vijver verdwenen, maar dat wordt wel weer ingehaald. Een kleine uitbreiding van soorten vindt plaats langs de oever van het depot. Door het verwijderen van stenen en profielverbetering met zandige molshoopaarde is deze strook beter toegankelijk en onderhoudsvriendelijker gemaakt. Er is zo meer ruimte ontstaan, de belevingswaarde van de meeroever is vergroot, terwijl er tegelijkertijd door het vegetatiebeheer langs de oever meer soorten groeien.

Met de tuin rond De Waterkant gaat het best goed. Er is de laatste jaren sprake van uitbundige bloei, hoewel konijnenvraat dat voor veel interessante soorten onmogelijk maakt. De hoofdbloei drijft op marjolein, vijfdeelig kaasjeskruid, slangenkruid, echt bitterkruid, hondstong, ossentong, sint-janskruid, glad walstro, teunisbloem, kaardenbol, grijskruid, beemdooievaarsbek, heksenmelk, en ook betonie.

In kleinere aantallen groeien er meer bijzondere soorten, te weten borstelkrans, duifkruid (op voor konijnen onbereikbare plekken), trosgamander, echte gamander, beemdruis, bergsteentijm, driedistel, wollige distel, echte kruisdistel, besanjer, glad parelzaad, ijzerhard en zonneroosje, ook al gevoelig voor vraat, maar nu toch weer een stukje zode. Hier en daar is het zeldzame bolgewas bosgeelster te zien, waarvan ik twaalf jaar geleden enkele bolletjes van wijlen Henk Smit kreeg. Op een muurtje staat de neofyt muurnavel, een in de schaduw groeiend vetplantje.

De konijnen lijken wisselende gewoonten te hebben. Klokjes worden steevast weggevreten, maar afgelopen jaar stonden er ineens drie ruige klokjes die het tot zaadzetting brachten. De wintergroene hartbladzonnebloem diende jarenlang als winterkost, maar de laatste twee jaar is dat niet meer zo, en dus is hun lange, opvallende bloei met gele, margrietachtige bloemen in de bessentuin te zien. Zelfs was er een beemdruis, een belangrijke bloemplant die we van de betere kalkgraslanden kennen. Ook van slachtoffers als veld- en kranssalie was er een enkel exemplaar.

De bloei voorziet veel insecten van voedsel en trekt allerlei bijen, waaronder de zeldzame andoornbij op de betonie. Afgelopen jaar zag ik eenmaal de blauwzwarte houtbij, de grootste wilde bij van Nederland met zo'n 2,5 centimeter, foerageren op het slangenkruid. Het aantrekken van veel insecten draagt bij aan de educatieve functie van het terrein en aan het functioneren van het insectenhotel.

Er staan meer projecten op stapel. Zo wil ik een stapelmuur bij de vlinderburcht realiseren, om deze tegen de konijnen te beschermen en tegelijkertijd een nieuwe biotoop voor plant en dier te creëren. Daar zijn veel stenen voor nodig, vorig jaar kregen we een mooie verzameling van het ateliercomplex Nieuw&Meer.

Multifunctioneel centrum

Het depot krijgt steeds meer potentie als een multifunctioneel centrum, waarbij kruisbestuiving tussen de verschillende gebruikers mogelijk is. Hopelijk vormt het terrein zo een aangename verblijfsruimte voor vrijwilligers, gemeentewerkers, leerlingen, bezoekers, excursiedeelnemers, huurders en cursisten van natuurlessen. Het is een fraai aan de Nieuwe Meer gelegen terrein met een bijzondere begroeiing, die het geheel van een passend cachet voorziet. Door de begroeiing en een aantal faunistische voorzieningen heeft het depot een ecologische functie en een eigen karakter, die bijdragen aan de toch al grote variatie in de Oeverlanden.

Hans Bootsma

Vrijwilligers rusten uit na het leggen van nieuw vijverdoek | Foto: Hans Bootsma

Anderlechtlaan/Oude Haagseweg, de hoofdentree van de Oeverlanden vanuit Nieuw Sloten

Waarom zijn er bijna vijfduizend woningen gebouwd in Nieuw Sloten op nog geen honderd hectare die het tuinbouwgebied Sloten groot was? Deze hogere dichtheid van woningen, hoogbouw en grondgebonden werd acceptabel geacht, omdat in de nabijheid voldoende openbaar groen aanwezig was, in de vorm van de Oeverlanden.

Boulevard

In de jaren negentig van de vorige eeuw dacht men aan een wandelboulevard tussen Nieuw Sloten en de Oeverlanden. Dat was een prachtig vergezicht, maar de realiteit, dertig jaar later, doet je wreed ontwaken. Hier moet sprake zijn van een misverstand.

In de afgelopen decennia heeft het autoverkeer zijn plaats meer dan weten te handhaven en het is vaak uitgebreid. De wandelaar, maar ook de fietser, is in de marge weggedrukt. Het meest pregnant komt dit tot uiting in het gedeelte van de Anderlechtlaan ten zuiden van de A4, tot de Oude Haagseweg. Het tweerichtingen fiets- en wandelpad is maar twee meter breed en ligt zo dicht tegen de sloot aan, dat het er bijna in glijdt. De turborotonde met de Sloterweg en de kluirotonde met de op- en afritten van de A4 doen de zwakste verkeersdeelnemers beseffen dat ze op de allerlaatste plaats komen. Hoezo eerstgeboorterecht?

Westtangent

In 2015 werden de plannen kenbaar gemaakt voor de Westtangent, een buslijn tussen Sloterdijk en Schiphol, met een gestroomlijnde route en zo min mogelijk haltes in Nieuw-West. Hiervoor is in ons stadsdeel veel overhoop gehaald, met niet altijd een even fraai

resultaat. Om over het opheffen van haltes maar niet te spreken. Het gedeelte van de buslijn langs de Oeverlanden zou juist niet veranderen. De busbaan was al in 2006 op basis van een idee van wethouder Van der Vlis aangelegd, waarbij de parkeer ruimte van de Oeverlanden verloren ging. De mensen moesten maar in de grasberm aan de noordzijde parkeren.

Begin 2020 bleek dat de plannen ingrijpend gewijzigd waren, zonder kennisgeving. Brug 1863 werd pardoes gesloopt, datzelfde lot wacht brug 1864 over de Ringvaart. De kruising wordt overhoop gehaald en uiteindelijk wordt er tachtig miljoen besteed aan dit stuk van de Westtangent. Terwijl de buslijn momenteel een kwijnend bestaan leidt, doordat de passagiersaantallen gekelderd zijn, in lijn met wat op Schiphol gebeurt is.

Herinrichting

Met de binnenkort startende herinrichting van de Oude Haagseweg/Anderlechtlaan wordt de situatie voor de komende dertig jaar vastgeklonken. Daarom kan verbetering van de inrichting voor wandelaars en fietsers niet achterblijven. Zelfs het ledenpanel van de ANWB pleit voor meer ruimte voor de zwakke verkeersdeelnemers. Alleen met meer ruimte voor wandelaars en fietsers kan er sprake zijn van een

Noordelijke berm van de Oude Haagseweg | Foto: Nico Jansen

kwalitatief goede entree van de Oeverlanden. Momenteel rijden de (bijna lege) bussen probleemloos over de noordelijke weghelft van de Oude Haagseweg. Dat willen we graag zo houden en dan kunnen de bezoekers die per auto komen parkeren op het vrijgevallen asfalt. De grasberm waarin nu wordt geparkeerd moet weer in oude luister hersteld worden.

Overleg

Op 23 april 2021 vindt er over deze zaak een gesprek plaats met de wethouder Verkeer, Egbert de Vries. Zijn voorgangers en de ambtenaren en raadsleden hebben steeds alleen de functie van de busbaan voor ogen. Zeer spijtig, maar wellicht te verklaren uit onbekendheid met deze uithoek van de gemeente. Ook hier wonen

en recreëren mensen, die juist nu ook graag te voet of per fiets van en naar de Oeverlanden willen. En misschien nog wel verder, het Nieuwe Meer om en het Amsterdamse Bos in. We willen de wethouder een alternatief plan voorleggen, waarbij alle functies goed met elkaar verenigd kunnen worden. Dat vergt een kleine aanpassing van de plannen, wat natuurlijk altijd enige moeite kost, maar daar wegen de voordelen ruimschoots tegenop. We vertrouwen op de kracht van argumenten en houden hoop op een goede uitkomst.

Nico Jansen

Bus van Sloterdijk naar Schiphol | Foto: Nico Jansen

Zuidelijke weghelft van de Oude Haagseweg | Foto: Nico Jansen

Activiteiten

Voor alle activiteiten geldt: onder voorbehoud van de maatregelen tegen de verspreiding van corona en verzamelen bij verenigingsgebouw De Waterkant in de Oeverlanden; met uitzondering van de bomenexcursie op 27 juni: deze start bij de kantine van tuinpark Ons Buiten. Voor leden en kinderen is deelname gratis, niet-leden betalen € 2,50 per persoon. Van tevoren opgeven is niet nodig. De natuurwerkdag is voor iedereen gratis, maar daarvoor juist wel graag van tevoren opgeven. Meer informatie is te verkrijgen via www.oeverlanden.nl/contactformulier of info@oeverlanden.nl.

Excursie Nachtegalen

vrijdag 7 mei 2021, 20.30-22.30 uur

We proberen meteen vast te stellen hoeveel zangposten er zijn, waardoor we een idee krijgen hoeveel paartjes van deze prachtige zanger in de Oeverlanden aanwezig zijn. Bij zacht en rustig weer laat deze vogel zich goed horen en soms ook wel eens zien. Met Carla Peperkamp en Rein Cremer.

Excursie Planten

zondag 20 juni 2021, 11.00-14.00 uur

Rond deze tijd bereikt de bloei een hoogtepunt, afhankelijk van de weersomstandigheden in het voorbije voorjaar. De Oeverlanden kennen een rijk plantenleven, ten gevolge van een verscheidenheid aan grondsoorten die er afwisselend zijn terechtgekomen. Met Hans Bootsma en Nico Jansen.

Excursie Bomen

zondag 27 juni 2021, 11.00-12.30 uur

Rinus Hof's neemt ons mee naar tuinpark Ons Buiten en we bekijken een flink aantal monumentale bomen van vaak exotische afkomst. We vertrekken vanaf het plantsoen voor de kantine van Ons Buiten.

Excursie Nachtvinders

zaterdag 28 augustus 2021, 21.30-24.00 uur

Als de zomer alweer twee maanden oud is, begint het nachtvinderleven goed op gang te komen. Behalve vlinders zullen er ook kevers gezien worden, als met de lamp op het witte laken wordt gewerkt. Maar ook 'lastige' insecten kunnen van de partij zijn, zoals muggen. Wees goed voorbereid! Met Trees Kaizer en Ruud Jansen.

Excursie Rondje Nieuwe Meer

zondag 19 september 2021, 11.00-15.00 uur

Het welhaast mythische rondje Nieuwe Meer is via veerpont Ome Piet zo'n twaalf kilometer. We bekijken de Oeverlanden eens vanaf de andere kant en de stad vanuit de verte. Met Nico Jansen.

Excursie Paddenstoelen

zondag 10 oktober 2021, 11.00-12.30 uur

Met het ouder worden van de Oeverlanden neemt de verscheidenheid aan soorten paddenstoelen toe. Bomen en planten leven samen met schimmels waarvan de paddenstoelen de zichtbare vruchtlichamen zijn. Maar ook dood hout of organisch materiaal kan een goede habitat vormen voor kleine, opvallende inktzwammetjes of grote houtzwammen. Met Christiane Baethcke.

Natuurwerkdag

zaterdag 6 november 2021, 11.00-16.00 uur

Om de natuurlijke soortenrijkdom van de Oeverlanden in stand te houden moet er beheer gevoerd worden. Op deze dag kunt u daadwerkelijk een bijdrage leveren door de handen uit de mouwen te steken en de spieren te laten werken. Voor soep en brood en thee en koffie wordt gezorgd tijdens de lunch in De Waterkant. Opgeven gewenst op www.natuurwerkdag.nl. Deelname is gratis. Met Carla Peperkamp en Rein Cremer.

Kijk ook op www.oeverlanden.nl of www.facebook.com/oeverlandenblijven.

Verbetering ooievaarsnest door een ecoteam van de gemeente | Foto: Hans Bootsma